

Univerzita Karlova univerzita třetího tisíciletí

Program pro volbu kandidáta
na funkci rektora (2018–2022)

Prof. MUDr. Tomáš Zima, DrSc.

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

rád bych Vám poděkoval za důvěru, s níž jste mě před necelými čtyřmi lety zvolili rektorem naší Almae Matris. Při vykonávání této funkce dbám po celou dobu svého působení na dodržování zásadních principů, jimiž jsou akademické svobody a akademická práva a jejich ochrana. Jsem rád, že akademické orgány univerzity přijaly a schválily Dlouhodobý strategický záměr Univerzity Karlovy, který považuji za rozhodující pro další rozvoj naší univerzity.

Dovoluji si Vám předložit program, podle něhož by se měla naše Alma Mater ubírat v příštích letech a kterým se budu řídit, budu-li znovu zvolen rektorem. Je to program, který vychází z tezí, s nimiž jsem před Vás předstoupil před čtyřmi lety, a také z toho, co se na univerzitě v tomto volebním období podařilo realizovat, ze strategického záměru UK. Vznikal též na základě diskusí s řadou kolegů a kolegyně naší akademické obce, na jednotlivých fakultách i v Akademickém senátu UK.

Děkuji všem, kteří mi svými nápady a postřehy pomáhali při jeho formulaci, jakož i těm, kteří se mnou spolupracovali v uplynulých letech a díky nimž jsem mohl realizovat své dosavadní záměry.

Tomáš Zima

Univerzita Karlova univerzita třetího tisíciletí

Přáním Karla IV. bylo, aby se jím založená univerzita vyrovnala univerzitám v Bologni, Oxfordu a Paříži, tedy nejlepším vysokým učením tehdejší Evropy. Naším velkým závazkem a úkolem proto je pokusit se naplnovat tento historický odkaz, dbát celistvosti univerzitního vzdělání a přispívat k třibení a rozvoji vzdělanosti a kultury v České republice, v Evropě a ve světě obecně.

Univerzita Karlova patří mezi přední světové univerzity. Základní prioritou proto je a musí být neustálý důraz na zvyšování úrovně jejích pedagogických i vědeckých aktivit a dotváření jejího pozitivního obrazu ve společnosti.

Univerzita Karlova je jedním z klíčových subjektů, které se podílejí na formování pozitivního vztahu české veřejnosti k národním kulturním hodnotám, ke vzdělanosti, ke kritickému a tvůrčímu myšlení a ke schopnosti učit se a poznávat. Proto musí být otevřená novým trendům ve vzdělávání a musí flexibilně reagovat na nové podmínky a podněty, ať už přicházejí odkudkoli.

Hlavní hodnotou univerzity jsou bezesporu lidé, a to jak akademická obec, tak další zaměstnanci, důležitá je vstřícná spolupráce a vzájemný respekt. Moderní špičková univerzita, jakou UK chce být, musí být výsledkem naší společné práce.

Autonomie a samospráva univerzity

Silná akademická samospráva, důraz na etické principy práce a řízení, záruka akademických svobod – právě takové jsou základní, nutné podmínky svobodné kreativní atmosféry na Univerzitě Karlově i na dalších veřejných vysokých školách, a právě proto se o ně snažím ze všech sil pečovat.

Po uplynulých třech letech jsem více než kdy jindy přesvědčen o tom, že UK musí být *svobodnou, sebevědomou, prestižní univerzitou, vážící si svých tradic, ale i moderní, inspirativní a pro celý svět otevřenou institucí*, schopnou vnímat a vstřebávat nové trendy a přístupy, univerzitou s přátelskou atmosférou, umožňující komunikaci a výměnu názorů, které se mohou tříbit jen v otevřené, kritické diskusi.

Předně považuji za zásadní i nadále prosazování otevřenosti a prostupnosti mezi jednotlivými obory a fakultami, odstraňování přetrvávajících bariér mezi humanitními a přírodními vědami, mezi studenty a pedagogy i jednotlivými pracovišti. Nové a převratné myšlenky a objevy často vznikají právě na pomezí tradičních vědních disciplín, a proto využijme širí oborů pěstovaných na naší univerzitě.

Tradiční humboldtovské pojetí univerzit se postupně vyvíjí a k základnímu poslání – vzdělávání a vědecké práci – na významu získává i tzv. *třetí role univerzity*, kterou chápu jako *vztah univerzity ke společnosti* v co nejširším pojetí, tj. univerzity jako veřejné

instituce podílející se na významných společenských procesech a formování hodnot.

Univerzita musí být místem **názorové plurality a svobodné výměny názorů a konstruktivní diskuse**. Musí být nositelkou pozitivních myšlenkových proudů a garantem morálních a etických kvalit, které na jedné straně odrážejí naše kulturní zázemí, na straně druhé reagují na potřeby současnosti.

Vzdělávací a vědecko-výzkumná činnost

V Magně Chartě Universitatum je uvedeno, že vzdělání a výzkum patří neoddělitelně k sobě. **Svoboda výzkumu a výuky** jsou základními principy univerzitního života; tato svoboda je spojena s odpovědností, apolitičností a s uplatňováním etických principů.

Vzdělávací a vědecko-výzkumná činnost musí žít na univerzitě ve skutečné symbióze a harmonii, ani jedna z nich by neměla být významně upřednostňována. Pedagogická aktivita vysokoškolských učitelů musí být založena na osobní vědecké činnosti a vysokoškolský učitel musí být vědec-kou osobností se schopností rozvíjet u studentů vědecké a kritické myšlení a odpovědnost k sobě i společnosti.

Pokud jde o vzdělávací činnost, velkou výzvou, která před námi stála a dosud stojí, byla a je příležitost diskutovat a připravit novou **strukturu studijních programů**, které kvalitně připraví budoucí generace odborníků, jejichž profesní vrchol nastane za dva-

cet a více let. Právě kvalitní vzdělání představuje jednu z jejich největších předností v rychle se měnícím světě. Studijní programy musí být moderně koncipované, mimo jiné na principu *student-centered-learning*.

V souvislosti s novelou VŠ zákona se podařilo nastavit nový akreditační proces v podobě nového akreditačního řádu, který řeší jak podání žádosti o institucionální akreditaci pro příslušné oblasti vzdělávání, tak samotný proces vnitřního schvalování studijních programů 27člennou Radou pro vnitřní hodnocení UK (RVH UK), v níž též zasedají čtyři studenti.

Po celouniverzitní diskusi byl vytvořen **systém zajišťování a vnitřního hodnocení kvality** na základě nástrojů a přípravných prací, které univerzita v uplynulých letech vykonala. Za podstatnou součást hodnocení kvality považují mezinárodní hodnocení vzdělávací činnosti, o něž UK na podzim 2016 požádala EUA (European University Association). Společně s fakultami a RVH UK byla vytvořena vlastní hodnotící zpráva, která bude jedním z významných prvků hodnocení. Plánujeme podat jako jedni z prvních žádost o institucionální akreditaci na podzim roku 2017.

Za velký úspěch považují především to, že se do diskuse o podobě hodnocení kvality na UK zapojily jednotlivé fakulty, stejně jako to, že se podařilo získat jejich zájem a podporu při vytváření podoby akreditačního procesu na UK jako celku. Chci poděkovat čle-

nům Akademického senátu, zástupcům fakult a všem, kteří se podíleli na konstruktivní diskusi a vzájemné spolupráci při přípravě a schvalování vnitřních předpisů UK.

Pro univerzitu jsou klíčoví její **učitelé**, kteří studentům předávají nejen své znalosti a vědomosti, ale podílejí se i na vytváření jejich životních postojů. Oceňme každého učitele, který své povolání vykonává s nadšením, probouzejícím ve studentech touhu po poznání. Na UK jsme ustavili prestižní **Cenu Arnošta z Pardubic**, určenou akademickým pracovníkům za jejich vynikající pedagogickou činnost a za jejich přínos ke zvyšování kvality výuky.

Naší prioritou je, aby si studenti odnášeli z univerzity nejen kvalitní teoretické a vědecké poznatky, ale také poznatky a dovednosti praktické, které uplatní ve svém životě. Podporujeme proto zapojení předních odborníků do výuky a i z tohoto důvodu patří UK mezi univerzity s nejnižší nezaměstnaností svých absolventů.

Univerzita Karlova je respektovaným **vědecko-výzkumným centrem**. Pro její další rozvoj je nutno klást i nadále důraz na mezioborovou spolupráci, sdílení unikátních technologií a širokou mezinárodní spolupráci. Je třeba důrazně dbát na kvalitu a etiku vědecké práce a na podporu vědeckých týmů, které obstojí v mezinárodním měřítku. V posledních třech letech proto vedení UK vytvořilo **komplexní systém pod-**

pory vědy a výzkumu, který v českém vysokoškolském prostředí nemá obdoby. Systém kombinuje prvky, postupně vytvářené již od počátku 90. let, s novými programy na podporu excelentní vědy, aby zahrnoval všechna stadia vědecké práce – od studentských projektů až po velké projekty excelentních vědeckých týmů.

Jedná se o systém několika vzájemně se doplňujících celouniverzitních programů, pokrývajících jak základní institucionální financování vědecké činnosti (program PROGRES), financování vědeckých projektů pregraduálních a postgraduálních studentů (Grantová agentura UK), tak podporu zakládání juniorských týmů, laboratoří a skupin (program PRIMUS), podporu náročně vybíraných univerzitních center excelence (program UNCE) a konečně osobní granty pro výjimečné univerzitní osobnosti (program Donatio Universitatis Carolinae).

Dalším významným počinem pro rozvoj vědecké činnosti na univerzitě bylo **vybudování vědeckých infrastruktur** z prostředků Evropských strukturálních a investičních fondů. K velkým investicím v minulých letech patřily zejména BIOCEV (společné biotechnologické a biomedicínské centrum šesti ústavů Akademie věd České republiky a dvou fakult univerzity, tj. Přírodovědecké a 1. lékařské), Biomedicínské centrum při Lékařské fakultě v Plzni a Výukové a výzkumné centrum v Hradci Králové (společný kampus Lékařské fakulty v Hradci Králové

a Farmaceutické fakulty). Všechna tři centra byla dobudována a stala se velkou příležitostí k vynikající vědecké práci našich kolegů z biomedicinských a přírodovědných oborů.

Méně nápadným, ale podobně důležitým stimulem pro UK se v uplynulém období stalo ustavení **Mezinárodní rady UK**. Tento poradní orgán rektora se skládá z vynikajících vědeckých a pedagogických osobností z celého světa. Na svých dvou setkáních v Praze ukázali členové Mezinárodní rady kritičnost, ale současně zaujetí pro práci pro UK a inspirovali nás novými podněty. Slibujeme si od nich kritickou reflexi našich plánů a aktivit, aby se UK mohla co nejrychleji znovu zařadit tam, kam svou tradicí a historií jednoznačně patří: mezi nejlepší evropské univerzity.

Založené **Evropské centrum UK** pomáhá fakultám s identifikací vhodných grantových příležitostí, při přípravě přihlášek a hledání vhodných partnerů.

V uplynulých třech letech UK upevnila svoje postavení jedné z nejvýznamnějších vědeckých a výzkumných institucí v České republice. Ať už máme k bodovému přepočítávání vědeckých „výkonů“ jakékoli výhrady, jistou objektivní informaci o výkonu podávají; podle všech těchto ukazatelů UK produkuje přibližně třetinu všech vědeckých výsledků v této zemi. Vedle AV ČR se tak stala nejvýznamnějším zdrojem výsledků vědy, výzkumu a inovací. Je velmi pozitivní, že se vedle

tradičních fakult (MFF, PřF, 1.LF, FF, PF) rozvíjejí i všechny další fakulty; je potěšitelné, že pozitivní trend je zjevný i na sociálněvědních a humanitních fakultách včetně teologických. Jedním z předpokladů dalšího rozvoje je dobré prostorové a přístrojové vybavení, které budeme získávat budováním či rekonstrukcí objektů univerzity.

V dalším období budu aktivně usilovat o to, aby kvantitativní podíl UK na české vědě zůstal zachován, a přitom se zvýšil náš podíl na těch nejlepších, excelentních výsledcích vědy a výzkumu. To je důležité nejen pro prestiž naší školy a pro dobré hodnocení v nejrůznějších národních i mezinárodních žebříčcích i pro získávání náročných mezinárodních grantů, ale především je to klíčové pro zlepšení výuky. Vynikající věda přiláká další mladé nadějně vědce včetně zahraničních, a ti společně vytvoří inspirující, mezinárodní prostředí pro špičkovou vědu a vzdělání pro třetí tisíciletí.

V oblasti vzdělávání, vědy a výzkumu mi půjde především o následující:

- získávat a vybírat kvalitní uchazeče pro všechny typy studia u nás i v zahraničí;
- rozvíjet studijní programy a dbát na jejich silné propojení s vědeckou a tvůrčí prací a s badatelskými aktivitami studentů;
- zachovat nabídku oborů, které jsou jedinečné ve středoevropském kontextu; usilovat o mimořádnou formu

- podpory perspektivních strategických (malých) oborů;
- podporovat aktualizaci studijních programů v rámci institucionální akreditace;
 - rozvíjet nové studijní programy, které budou vycházet ze širší oborů pěstovaných na UK a ze spolupráce s Akademií věd České republiky a s českými i se zahraničními vysokými školami;
 - zvýšit počet studijních programů reálně uskutečňovaných v cizích jazycích, a rozšířit tak nabídku studia zahraničním studentům; v případech, kdy je to vhodné, koncipovat studijní programy jako dvojjazyčné;
 - nadále podporovat a rozšiřovat studijní programy *joint* a *double degree*;
 - zaměřit se na získávání většího počtu renomovaných zahraničních akademických pracovníků a podporu jejich dlouhodobého působení na UK;
 - zvyšovat prostupnost mezi jednotlivými obory a fakultami s možným vzájemným sdílením předmětů;
 - podporovat moderní pedagogické přístupy výuky zaměřené na studenta, tzv. *student-centered-learning*;
 - podporovat rozšiřování moderních technologií ve vzdělávání tak, aby e-learningové prvky vhodně doplňovaly prezenční výuku a vznik otevřených výukových materiálů (*Open Educational Resources*, včetně MOOCs);
 - realizovat kurzy pedagogických dovedností zejména pro mladé akademické pracovníky;
 - dotvářet systém vzdělávání v oblasti přenosu poznatků a technologií, komunikačních a manažerských dovedností a dalších důležitých dovedností nutných pro následný profesionální život;
 - podporovat *Centrum celoživotního vzdělávání Univerzity Karlovy*, které bude posilovat metodické vedení celoživotního vzdělávání, rozšiřovat a zkvalitňovat nabídku programů celoživotního vzdělávání (včetně mezinárodních);
 - při zachování oborové rozmanitosti definovat a evaluovat hlavní vědecké trendy a disciplíny, v nichž UK dosahuje vysoce kvalitních výsledků, a ty výrazně podporovat;
 - systematicky zabezpečovat rozvoj širokého spektra oborů na fakultách a vysokoškolských ústavech a usilovat o to, aby se obory na UK nenacházely pod evropskými standardy;
 - identifikovat strategické partnery v České republice, v Evropě i jinde ve světě a posilovat spolupráci s nimi;
 - zavést nový vnitřní systém hodnocení kvality vědecké a tvůrčí práce jednotlivých oborů, který při zohlednění specifik hodnocených oborů umožní identifikaci jejich silných a slabých stránek v souladu s Metodikou 17+;
 - zvýšit aktivitu a úspěšnost UK v mezinárodních grantových soutěžích především Rámcových programů EU (H2020, a FP9) včetně grantů Evropské výzkumné rady;

- podporovat mezioborovost a internacionalizaci doktorského studia ve spolupráci s jinými vysokými školami včetně zahraničních a s ústavy Akademie věd ČR též prostřednictvím *Celouniverzitní platformy doktorského studia UK*;
- na národní úrovni působit ve prospěch zlepšení finančního zabezpečení a podmínek studentů doktorských studijních programů.

Mezinárodní spolupráce

V předchozích třech letech jsme se na Univerzitě Karlově zaměřili na rozvoj spolupráce v rámci tzv. **strategického partnerství** se zahraničními univerzitami; ve spolupráci s fakultami, jež o tuto formu spolupráce projevíly velký zájem. Vedení UK rozhodlo a vybralo 14 strategických partnerů z řad prestižních evropských i mimoevropských univerzit (Univerzita v Oxfordu, Katolická univerzita v Lovani, Humboldtova univerzita v Berlíně, Jagellonská univerzita v Krakově a další).

Další z priorit v oblasti zahraniční spolupráce byla **podpora mobility** studentů a akademických pracovníků UK, jejíž největší část se realizovala prostřednictvím programu EU Erasmus+, který umožňuje opakované výjezdy studentů v každém typu studia (Bc., Mgr., Ph.D.) a který kromě tradičních studijních pobytů podporuje také praktické stáže studentů i absolventů a rozšiřuje možnosti pro mobilitu pedagogů a zaměstnanců UK. Naše univerzita je v rámci programu Erasmus pátou nej-

žádanější institucí v počtu přijíždějících zahraničních studentů v Evropě.

Univerzita Karlova je členem několika mezinárodních organizací. Nejcennějším výsledkem naší aktivní „univerzitní diplomacie“ je, že nás nejprestižnější evropská vědecká asociace – League of European Research Universities (LERU) požádala o spolupráci při vytvoření platformy LERU-CE7 (uskupení sedmi středo-evropských univerzit), které úzce spolupracují s LERU a které pořádají společné akce zaměřené na různé aspekty rozvoje vědy a vzdělání s cílem přiblížit tyto univerzity nejužší vědecké špičce. UK je aktivním členem i v dalších nejvýznamnějších evropských a mezinárodních univerzitních asociacích – rád bych zmínil zejména Coimbra Group, UNICA – Network of Universities from the Capitals of Europe, EUA a Europaeum.

Jsem rád, že se intenzivní mezinárodní spolupráce projevuje i obnovováním starých a otevíráním nových programů *double degree* a *joint-degree* (nové programy otevřely mj. FTVS, FSV, ETF) a růstem počtu smluv o dvojitým vedení dizertačních prací tzv. *cotutelle*. Počet studentů a absolventů programů *joint degree* a *double degree* na UK se v letech 2013–2016 téměř zdvojnásobil.

Ve svém druhém volebním období budu chtít zejména:

- prohlubovat spolupráci v rámci strategických partnerství s prestiž-

ními univerzitami a výzkumnými institucemi, pokračovat v aktivní spolupráci v rámci mezinárodních sítí (Coimbra Group, EUA, IAU, UNICA, Europaeum, LERU) a zvyšovat dopad této spolupráce na kvalitu činnosti na UK;

- rozvíjet adekvátní podmínky pro mladé vědecké pracovníky s cílem získávat prestižní evropské projekty – junior granty, dále zlepšovat podmínky pro zvýšení úspěšnosti žadatelů pro granty ERC;
- zapojovat UK do evropských i mimoevropských projektů, především Horizon 2020, budoucího FP9, Norských fondů, projektů Fulbrightovy komise a dalších;
- aktivně participovat na tvorbě evropské výzkumné a vzdělávací politiky a využívat evropské úrovně k užší integraci UK (LERU-CE7) do mezinárodních rozhodovacích struktur;
- propagovat studium na UK v zahraničí, pořádat pravidelné akce UK v zahraničí („dny UK“ v jednotlivých nejen evropských zemích, účastnit se zahraničních veletrhů a dále rozvíjet projekt *Study in Prague* a platformu *Study in Czech Republic*);
- soustavně zvyšovat mobilitu studentů a učitelů – Erasmus+ a Erasmus Mundus – a v rámci nových evropských projektů, mezinárodních studentských a profesních organizací v rámci bilaterálních smluv.

Vztah ke společnosti – společenská odpovědnost univerzity

Univerzita Karlova hrála v dějinách naší země vždy velmi důležitou roli, nejen jako vynikající vědecko-pedagogická instituce celonárodního významu a tradiční „generátor“ politických a společenských elit, ale i jako místo, odkud zazníval vysoce fundovaný a kritický názor na dění ve světě i doma.

Třetí roli univerzity chápou jako *vztah univerzity ke společnosti v co nejširším smyslu slova*. Je však třeba též zmínit druhou stranu tohoto vztahu, tj. zodpovědnost společnosti vůči univerzitě. Univerzita se musí důrazně a veřejně zasazovat o **hodnoty svobody a demokracie**. Ve svém druhém volebním období budu usilovat o to, aby univerzita podporovala pozitivní hodnoty, jako jsou kritické myšlení, svědomitá práce, poctivost, svobodná diskuse, nepodléhání autoritám a dogmatům, odpovědnost a věrohodnost.

Univerzita Karlova nežije osamocně – hledejme proto možnosti spolupráce s partnerskými pražskými i dalšími vysokými školami, Akademii věd ČR, vědeckými institucemi, státními a veřejnými institucemi, municipalitami, odbornými společnostmi, stávkovskými organizacemi, studentskými spolky a dalšími institucemi přispívajícími k rozvoji společnosti. Významným partnerem univerzity by měla být i ekonomická sféra.

Za prioritní považují vytváření pozitivního obrazu univerzity, její prezentaci směrem k veřejnosti i do vlastních řad.

V uplynulých více než třech letech se v porovnání s předchozím obdobím podařilo významně zviditelnit Univerzitu Karlovu v očích akademické i široké veřejnosti. Aktivita v této oblasti jsou zaměřovány na různé cílové skupiny – od žáků a studentů základních a především středních škol (*Dětský den*, *Juniorská univerzita*) až po setkávání s Alumni včetně jejich zlatých promócí a tradiční kurzy Univerzity třetího věku. Této skutečnosti napomohla řada dalších aktivit – od postupného zavádění jednotného vizuálního stylu UK (včetně webových stránek jednotlivých fakult a součástí UK), přes výrazně zvýšenou aktivitu v rámci tzv. nových médií (Facebook, Twitter, univerzitní YouTube kanál atd.) až po novou podobu univerzitního časopisu *Forum* (za což jsme obdrželi významná ocenění), a zčásti též internetového *i-Fora*, či nové typy univerzitního kalendáře.

Na univerzitě jsme začali pravidelně pořádat vědecké konference a kulaté stoly nejen k významným univerzitním výročím, ale i k aktuálním událostem. UK se tak stala místem, odkud často zazníval a zaznívá jasný a zřetelně formulovaný názor na palčivé problémy dneška (například budoucnost Evropské unie, tzv. uprchlická krize, Brexit atd.), což k moderní a otevřené vysoké škole neodmyslitelně patří.

V souvislosti se sedmistým výročním narozením zakladatele naší Almae Matris jsme uspořádali celou řadu významných akcí, které vyvrcholily přijetím **Pražské deklarace**, jež vyzdvihla důležitost a nezastupitelnost univerzitního vzdělání včetně respektu k akademickým svobodám a k níž se připojili představitelé téměř osmi desítek univerzit z celého světa. Současně jsme obnovili **Mezinárodní cenu Karla IV.**, jejímž nositelem se stal velkovévoda Jindřich I. Lucemburský a v jejímž udělování budeme ve spolupráci s hlavním městem Prahou, stejně jako v našich dalších aktivitách, i nadále pokračovat.

V nadcházejícím období chci především:

- výrazně se podílet na směřování domácí i mezinárodní vysokoškolské a vědní politiky;
- formulovat stanoviska UK k zásadním společenským otázkám jako součást její odpovědnosti za rozvoj společnosti;
- prohlubovat spolupráci s AV ČR, ostatními vysokými školami, fakultními nemocnicemi, veřejnými institucemi, samosprávami, stávkovými a odbornými společnostmi, jakož i přínosnou kooperaci se soukromou sférou;
- pořádat i nadále kulaté stoly, přednášky, vědecké semináře, workshopy a konference k významným vědeckým úspěchům a počínům UK i k aktuálním problémům a zá-

važným otázkám dnešního světa, prezentující UK jako významnou vzdělávací a vědeckou instituci;

- připravit a důstojně oslavit výročí 100 let vzniku Československa (projekt „Univerzita republiky – Republika univerzitě“) a 670. výročí založení UK v roce 2018;
- zlepšovat komunikaci jak v rámci UK, tak se společností navenek prostřednictvím tradičních i nových médií;
- pokračovat v již zahájené podpoře transferu poznatků technologií formou projektu univerzitní inovační sítě a s využitím programů TA ČR na podporu komercializace; vytvořit infrastrukturu pro zakládání spin-off společností UK s využitím zkušeností akademických subjektů v ČR a partnerských univerzit v zahraničí;
- vytvářet vhodné příležitosti a nástroje k informování veřejné, podnikové a investorské sféry o nabídce poznatků a technologií UK vhodných k přenosu do praxe, doplnit stávající *Katalog služeb UK* *Katalogem investičních příležitostí UK* a zajistit jejich efektivní propagaci zaměřenou na cílové skupiny potenciálních partnerů;
- přispívat ke zvyšování kvality života využitím výsledků výzkumů realizovaných na UK pro rozvoj společnosti;
- rozvíjet a posilovat fundraising.

Řízení univerzity – služba univerzitnímu společenství

Před čtyřmi lety jsem ve svém volebním programu napsal, že univerzita musí vytvářet stimulující a kolegiální prostředí podporující akademickou obec studentů a učitelů v jejich odborném i osobním růstu, a že je třeba, aby členové akademické obce své znalosti a zkušenosti rozvíjeli a využívali především na půdě univerzity a v její prospěch.

Mojí snahou proto i nadále bude rozvoj a podpora dobře fungující efektivní komunikace mezi *vedením univerzity, Akademickým senátem UK, Vědeckou radou UK, Správní radou UK, jednotlivými fakultami a součástmi*, abychom společně pracovali na úspěšném rozvoji naší univerzity.

Za jedinou možnost považuji postupovat při řízení univerzity transparentně, otevřeně, s jasně stanovenými pravomocemi, pravidly, delegacemi a odpovědnostmi.

Hlavním úkolem rektorátu je služba celému univerzitnímu společenství. Rektorát vnímám jako živý organismus, který s velkým zaujetím a nasazením pomáhá a vytváří nejvhodnější možné podmínky fakultám a dalším součástem univerzity a zároveň je profesionálním administrativním zázemím pro koordinaci činností a metodické vedení. Rektorát vnímám jako **profesionální, přátelskou, vsřičnou, rychlou, efektivní a komunikující organizaci.**

Po celou dobu svého působení ve funkci rektora prosazují **transparentní procesy řízení a kontroly** s vysoce otevřeným

přístupem a hodlám v tom pokračovat. Jsem si vědom toho, že některá z mých rozhodnutí někoho zcela neuspokojila, tak už to ovšem bývá – rozhodovat tak, aby všichni, vždy a za všech okolností byli spokojeni, totiž v praxi nelze.

Hned od počátku jsme vytvořili novou strukturu rektorátu a současně jsme zavedli nové principy řízení, založené na otevřenosti a transparentnosti všech procesů, pravidelné komunikaci jak v rámci rektorátu, tak mezi rektorátem, fakultami a dalšími součástmi. Jedná se například o mezioborové pracovní skupiny rektorátu, pravidelná setkávání s příslušnými kolegy z fakult, sdílení informací prostřednictvím *Microsoft SharePoint* a další.

Univerzita dosáhla výrazných úspěchů v ekonomické oblasti: v roce 2016 vykázala historicky nejvyšší zisk ve výši 105 milionů Kč, což je téměř trojnásobek jejího průměrného zisku za předchozích pět let. Vysokého zisku bylo dosaženo díky dobrému hospodaření fakult a rektorátu a také snížením některých nákladových položek, jako jsou výrazné úspory při centrálních nákupech elektrické energie a plynu, mobilní telefonie, kancelářského softwaru, bankovních služeb a další.

Pro zvýšení transparentnosti a pro zlepšení finančního hospodaření univerzity jako celku a pro podporu fakultám bylo zajištěno jednotné elektronické prostředí pro zadávání veřejných zakázek na UK.

Byl připraven, projednán a schválen nový **Dlouhodobý – strategický záměr Univerzity Karlovy pro období 2016–2020**, který pravidelně aktualizujeme. Práce na vnitřní legislativě univerzity se soustředily zejména na implementaci požadavků novely vysokoškolského zákona do vnitrouniverzitní legislativy. UK se tak stala první veřejnou vysokou školou v ČR, která měla registrované všechny nové verze vnitřních předpisů.

Jako podmínka pro předložení žádosti do nově otevřeného programovacího období OP VVV byl vytvořen a je aktualizován **Strategický plán rozvoje UK**, propojující priority dlouhodobého záměru univerzity a fakult z pohledu schématu prioritních os OP VVV.

V oblasti vysokoškolské politiky a financování vysokých škol se budu nadále zasazovat o to, aby rozhodujícím kritériem byla především **kvalita škol**.

V dalším období chci:

- dále zlepšovat činnosti rektorátu jako služby akademickému společenství;
- na základě vzájemné dohody poskytovat univerzitní podporu fakultám a dalším součástem v hlavních i podpůrných oblastech činnosti na základě vzájemné dohody;
- posilovat aktivní roli studentů v akademickém společenství;
- dotvořit komplexní systém hodnocení činností UK vyhovující reálným potřebám univerzity;
- zavádět jednotné elektronické systémy (například spisovou službu,

ekonomickou agendu) a inovovat informační systém UK, v maximální možné míře elektronizovat agendu univerzity a vytvořit a rozvíjet digitální archiv;

- v rámci možností zvyšovat diverzifikaci zdrojů financování univerzity, využívat příležitosti k posilování její nezávislosti na státním rozpočtu a dále zefektivňovat hospodaření UK;
- průběžně zdokonalovat pravidla pro vnitřní rozdělování prostředků na Univerzitě Karlově, při respektování výkonu, kvality, ale i celouniverzitní solidarity;
- aktualizovat plán obnovy a rekonstrukce objektů Univerzity Karlovy; prioritní bude příprava, realizace a dokončení velkých investičních akcí UK: Kampus Albertov, dostavba kampusů v Plzni a Hradci Králové, areálu 17. listopadu (FHS), rekonstrukce objektů FF UK (Palachovo náměstí, Opletalova ulice), univerzitní archiv, sportovní kampus FTVS;
- připravit a zahájit další významné investiční akce: výstavbu multifunkční budovy 2. LF UK, dostavbu areálu v Jinonicích (FSV), komplexní rekonstrukci objektů M. D. Rettigové 4 (PedF), rekonstrukci/revitalizaci Karolina, Mikrobiologického ústavu 1. LF UK a dokončení rekonstrukce PF a ETF;
- kontinuálně modernizovat přístrojové a další vybavení (laboratoře, posluchárny, knihovny, sportoviště aj.);

- zkvalitňovat systém pořizování a zpřístupňování elektronických informačních zdrojů a využívat pozitivních synergických efektů (společné nákupy za zvýhodněné ceny);
- metodicky podporovat knihovny a centralizaci nákupu elektronických databází;
- vytvářet podmínky pro širší využívání režimu Open Access v oborech, kde je takový typ publikování vhodný;
- nadále zkvalitňovat vlastní nakladatelskou činnost, tj. činnost Nakladatelství Karolinum;
- vyhledávat nové příležitosti, jak získávat studenty; hlavní rolí ÚJOP bude i nadále výuka českého a cizích jazyků jak v ČR, tak v zahraničí.

Lidé na univerzitě

Jsem rád, že se Univerzita Karlova v posledních letech více stará o **zaměstnance**, že začala budovat program benefitů s externími partnery, stejně jako umožnila prostřednictvím úpravy pravidel širší skupině zaměstnanců usilovat o startovací byty. Snaží se též vytvářet lepší podmínky i pro sladování pracovního a soukromého života, například pomocí čerpání příspěvků ze sociálního fondu na částečnou úhradu školkovného u dětí od dvou do čtyř let, což mohou využít rodiče z řad studentů i zaměstnanců UK.

Pro život univerzity je zásadní **student-ský život**, a proto je třeba studenty zapojovat do všech forem univerzitního života od vyjadřování se k zásadním dokumentům univerzity přes každodenní komunikaci v širokém spektru jejich aktivit až po kulturní, sportovní a další činnosti. Stále více zapojujeme do univerzitních aktivit studentské spolky, které systémově podporujeme. V minulém období vznikly nové studentské akce, zvýšili jsme podporu akcí studentů a informujeme o nich prostřednictvím univerzitních médií. Kromě toho jsme začali podporovat úspěšné univerzitní sportovce, kteří kromě studia vynikajícím způsobem reprezentují UK.

Sociální a další problémy studentů a zaměstnanců pomáhá řešit **Informační, poradenské a sociální centrum (IPSC)**. V uplynulých třech letech výrazně vzrostla informovanost o něm mezi studenty, zaměstnanci i absolventy univerzity. Aktivity centra jsou kvalitněji propagovány, což vede k jejich intenzivnějšímu využívání. Přispěly k tomu založení Klubu Alumni i nově vydávaný *Newsletter IPSC*. Kromě účasti na vzdělávacích veletrzích přišlo IPSC s novými „teambuildingovými“ aktivitami, jako je *Advent na UK* nebo *Festival absolventů*.

Rozvinulo se rovněž sociální poradenství, které v minulosti neexistovalo, zmapovala a zveřejnila se bezbariérovost a přístupnost jednotlivých univerzitních budov. Péče o studenty se speciálními potřebami se dostala mezi priority vedení univerzity, byla zlepšena fyzická

přístupnost rektorátu, zkvalitněna a zintenzivněna spolupráce s fakultami, což se odrazilo ve stále narůstajícím počtu uchazečů i studentů se speciálními potřebami, kteří pozitivně vnímají přátelské prostředí na UK. Univerzita se stala otevřenější, ukazuje, že je pro ni nejdůležitější to, zda se jedná o kvalitního uchazeče a studenta, a v tom případě mu dokáže podat pomocnou ruku při dorovnávání handicapu. Vedení univerzity se zapojilo do charitativních akcí *Jedeme s vámi* či *Jeden koš pomáhá*, proběhla také sbírka *Srdíčkové dny*.

Koleje a menzy už nejsou synonymem nekvalitního ubytování a stravování. Zrekonstruované prostory (například na Hvězdě) snesou srovnání s kvalitně vybavenými hotelovými apartmány; výdej jídla v posledních letech nejen přestal klesat, ale zaznamenal nárůst. Rozsáhlé školení kuchařů zaštitěné Asociací kuchařů a cukrářů ČR přineslo kvalitnější a pestřejší jídelníček zaměřený na zdravou stravu. Zavedená soutěž o nejlepší kuchařský tým se osvědčila jako motivace. *Studentský klub Celetná* či *Kavárna U Rotlevů* jsou reprezentativní prostory, které k moderní univerzitě patří.

Ve svém druhém volebním období chci zvláště:

- aktualizovat mzdový předpis s přihlédnutím ke kvalifikaci a výsledkům vědecké a pedagogické práce;
- podporovat další vzdělávání a odborný růst pracovníků UK včetně rozšíření systému zaměstnaneckých benefitů a dalších forem péče o zaměstnance;

- systematicky vytvářet podmínky umožňující úspěšné sladění pracovních povinností a rodinného života;
- rozvíjet nadále stipendijní politiku UK;
- dále zkvalitňovat podmínky pro studenty pocházející ze socioekonomicky znevýhodněného prostředí a pro studenty se specifickými potřebami;
- rozvíjet informační, poradenské a další služby zaměřené na podporu studentů, pravidelné hodnocení jejich kvality a efektivity;
- rekonstruovat a obnovovat koleje a menzy včetně zkvalitňování služeb s plánem celkových oprav;
- zvyšovat interakci s budoucími zaměstnavateli našich absolventů a pokračovat v úspěšném *Veletru Absolvent*;
- rozvíjet koncepční práci s absolventy na celouniverzitní a celospolečenské úrovni v ČR i zahraničí, zejména prostřednictvím Klubu Alumni.

Závěr

Za základní pro činnost univerzity považují odbornost, profesionalitu, etiku, apolitičnost, otevřenost, vstřícnost, ale i dynamičnost a vizionářství.

Považuji za zcela nezbytné, aby každá členka a každý člen akademické obce přispívali k vytváření pocitu sounáležitosti všech složek, které složitý organismus naší univerzity tvoří. Jakýkoli program může být naplňován, jen pokud získá podporu akademické obce a univerzita jej přijme za svůj.

Usilujme tedy společně o Univerzitu Karlovu jako o univerzitu třetího tisíciletí – svobodnou, sebevědomou, prestižní, vážící si svých tradic, ale i moderní, inspirativní a světu otevřenou. Jen tehdy budeme úspěšní.

V Praze, 3. dubna 2017

Tomáš Zima

